

Diệt trừ động vật gặm nhấm (chuột cống và chuột nhắt) Getting rid of rodents (rats and mice)

Mặc dù có hơn 20 loài gặm nhấm ở British Columbia, nhưng chỉ có 3 loài gây ra các vấn đề phổ biến trong nhà ở hoặc trang trại. Các loài này bao gồm:

- Chuột nhà
- Chuột cống Na Uy
- Chuột đen (chuột mái nhà)

Động vật gặm nhấm có thể gây ra những tác hại gì?

Chuột cống và chuột nhắt có thể gây ra thiệt hại đáng kể cho nhà cửa vì chúng nhai vật liệu xây dựng, bao gồm vật liệu cách nhiệt, vật liệu ốp tường bên ngoài nhà, ván lát tường và dây điện. Chúng ăn nhiều loại thực phẩm khác nhau, bao gồm cả thực phẩm bạn có thể đã cất giữ trong tủ đựng thức ăn hoặc ngăn đựng thức ăn của bạn. Nếu bạn ăn thực phẩm đã bị động vật gặm nhấm làm bẩn, bạn có thể mắc bệnh do thực phẩm gây ra. Các loại bệnh tật cũng có thể lây lan nếu bạn bị động vật gặm nhấm cắn, hoặc nếu bạn tiếp xúc với các khu vực bị nhiễm nước tiểu hoặc phân của động vật gặm nhấm.

Hội chứng Viêm phổi do Vi-rút Hanta (Hantavirus Pulmonary Syndrome - HPS) có liên quan đến việc hít phải phân khô từ chuột nhắt hoang dã (wild deer mouse). HPS không liên quan đến những loài chuột nhắt thường gặp hơn sống trong nhà. Để biết thêm thông tin, hãy xem [HealthLinkBC File #36 Hội chứng Viêm phổi do Vi-rút Hanta](#). Bọ ve và bọ chét sống trên động vật gặm nhấm cũng có thể lây lan bệnh tật. Để biết thêm thông tin về vết cắn của bọ ve, hãy xem [HealthLinkBC File #01 Vết cắn và bệnh do bọ ve](#).

Có dễ tìm thấy động vật gặm nhấm không?

Chuột cống và chuột nhắt rất dễ phát hiện và để lại nhiều dấu vết. Bạn có thể tìm thấy dấu vết như vật liệu làm tổ của chuột nhắt, phân màu nâu

sẫm, mảnh vụn còn sót lại từ việc nhai vật liệu hoặc ăn thực phẩm trong nhà (bao gồm hộp ngũ cốc hoặc trái cây để trên mặt bếp) hoặc hang trong đất ở ngoài trời. Khi ngôi nhà của bạn yên tĩnh, bạn cũng có thể nghe thấy tiếng động vật gặm nhấm di chuyển giữa các bức tường, trên gác mái, bên dưới móng nền nhà hoặc thậm chí là nhai vật liệu.

Làm thế nào để tôi có thể diệt trừ động vật gặm nhấm?

Chuột cống và chuột nhắt đẻ con thường xuyên, vì vậy điều quan trọng là phải tìm và diệt trừ chúng một cách nhanh chóng và hiệu quả. Ngay cả khi bạn không nhìn thấy một động vật gặm nhấm thực sự thì kích thước và hình dạng của phân có thể cho bạn biết đó là chuột nhắt hay là chuột cống. Điều này rất quan trọng vì có nhiều phương pháp kiểm soát khác nhau cho các loài gặm nhấm khác nhau. Phân chuột nhắt dài khoảng 6 mm (1/4 inch) và có hình bầu dục. Phân chuột mái nhà dài khoảng 13 mm (1/2 inch) và nhọn ở hai đầu còn phân chuột Na Uy dài khoảng 19mm (3/4 inch) và bằng ở các đầu.

Cách tốt nhất để diệt chuột cống hoặc chuột nhắt là sử dụng bẫy. Nếu dùng bẫy sập bằng lò xo cho chuột cống, hãy đặt mồi ở ba bẫy liên tiếp mà không gài bẫy. Sử dụng mồi là trái cây khô, bơ đậu phộng trộn với yến mạch hoặc phô mai. Đặt bẫy 'thẳng góc' (90 độ) với tường nơi động vật gặm nhấm thường di chuyển với mặt có mồi của bẫy hướng vào tường. Khi các động vật gặm nhấm đã quen với việc được cho ăn, hãy gài bẫy. Đảm bảo mồi được gắn chắc chắn vào thanh bật để bẫy bật lên khi thức ăn được lấy ra.

Khi bạn bắt được một động vật gặm nhấm, hãy đảm bảo không chạm vào nó bằng tay không. Đeo găng tay khi xử lý động vật gặm nhấm đã chết và chiếc bẫy. Bỏ chuột đã chết vào hai lớp túi, cột chặt túi lại, và sau đó chôn, đốt hoặc đặt túi vào

thùng rác, theo luật lệ địa phương. Có thể gài lại bẫy nếu có đeo găng tay.

Mặc dù lúc đầu có hiệu quả nhưng thiết bị đuổi chuột bằng sóng siêu âm có giá thành đắt và không có hiệu quả lâu dài trong việc loại trừ động vật gặm nhấm.

Tôi có thể sử dụng chất độc để diệt trừ động vật gặm nhấm không?

Không nên sử dụng chất độc hoặc mồi nhử để kiểm soát các động vật gặm nhấm. Các động vật gặm nhấm bị nhiễm độc có thể bò đi xa rồi chết, và xác của chúng có thể khó tìm và gây ra mùi khó chịu. Chất độc cũng có thể vô tình gây hại cho vật nuôi, động vật hoang dã hoặc thậm chí cả trẻ em.

Nếu sau khi thực hiện các biện pháp phòng ngừa mà vẫn còn vấn đề về chuột trong nhà của bạn và bạn muốn thử thuốc diệt chuột, có một số điều nhất định bạn nên cân nhắc:

- Đặt thức ăn không có chất độc trong vài ngày trước khi nhử mồi, để các động vật gặm nhấm bắt đầu kiếm ăn trong khu vực đó.
- Đọc và làm theo hướng dẫn trên nhãn một cách cẩn thận.
- Đặt mồi ở những khu vực mà trẻ em hoặc vật nuôi không thể tiếp cận.
- Vứt bỏ các động vật gặm nhấm đã chết ngay lập tức và vứt bỏ tất cả các vật đặt mồi sau khi việc kiểm soát động vật gây hại đã được hoàn thành.

Nếu bạn không thể tự mình kiểm soát các động vật gặm nhấm, hãy liên lạc với một công ty được cấp phép có nhân viên được chứng nhận để được giúp đỡ.

Tôi có thể ngăn chặn động vật gặm nhấm sinh sống trong nhà của mình bằng cách nào?

Có một số bước bạn có thể thực hiện để ngăn chặn động vật gặm nhấm trong nhà của mình.

1. Loại bỏ nguồn thực phẩm và nước:

- Giữ tất cả rác trong các thùng chứa có nắp đậy kín mà động vật gây hại không thể vào được.

- Thực hiện các phương pháp ủ phân tốt để kiểm soát động vật gặm nhấm.
 - Không vớt thức ăn thừa vào phân ủ ở sân sau mà không che phủ, đặc biệt là thức ăn đã nấu chín, thịt hoặc xương.
 - Sử dụng vôi trong phân ủ của bạn.
 - Đảo phân ủ.
 - Sử dụng thùng chứa phân ủ mà động vật gây hại không vào được.

- Vứt bỏ trái cây và quả hạch rơi xuống ra khỏi sân của bạn.
- Dọn dẹp thức ăn cho thú cưng ngay sau khi cho ăn và không để thức ăn bên ngoài qua đêm.
- Dọn sạch chất thải và thực phẩm khỏi chuồng thú cưng.
- Trang bị khay cho vật dụng cung cấp thức ăn cho chim và thường xuyên làm sạch hạt bị đổ.
- Sửa chữa bất kỳ chỗ rò rỉ nào của hệ thống ống nước để loại bỏ nguồn nước.
- Che chắn hồ bơi và bồn tắm mát-xa khi không sử dụng.

2. Loại bỏ nơi ẩn náu và nơi sinh sống:

- Giữ cho khu vực xung quanh nhà thông thoáng, không có cây cối, không cất trữ gỗ hoặc đồ phế liệu.
- Cắt tỉa cây gần các tòa nhà để khoảng cách từ 15 đến 20 cm (6 đến 8 inch) từ mặt đất lên trên được thông thoáng. Cắt tỉa cành cây hoặc bụi cây để ngăn chặn động vật di chuyển lên mái nhà hoặc ban công.
- Dọn bỏ các đồng gỗ không sử dụng và các nhà kho cũ.
- Không để xe cũ hoặc đồ nội thất ở bên ngoài.
- Cất trữ gỗ và củi đốt lò trên các giá cách mặt đất từ 30 cm đến 45 cm (12 đến 18 inch).

3. Không để động vật gây hại vào các tòa nhà:

- Che kín các khu vực gầm nhà, các lỗ thông hơi và thông gió trên tầng áp mái nhà bằng lưới kim loại hoặc lưới thép mắt cáo dày 6mm (1/4 inch).

- Bịt kín bất kỳ chỗ nào từ bên ngoài dẫn vào nhà mà lớn hơn 6mm (1/4 inch). Để ý kỹ những thanh đứng của khung cửa và các khe hở giữa vật liệu ốp tường bên ngoài nhà và nền móng nhà. Nếu bạn có chuột sống trên mái nhà thì đừng quên kiểm tra để phát hiện các lỗ trên mái nhà.
- Sửa chữa các vết nứt ở chân tường và móng bằng xi măng.
- Xây nhà kho trên các tấm bê tông.

Tôi có thể dọn sạch các khu vực đã từng có động vật gặm nhấm bằng cách nào?

Tránh không làm tốc bụi khi bạn đang dọn dẹp những nơi chuột đã ở. Điều này bao gồm thông gió cho bất kỳ khu vực kín nào trong 30 phút và làm ướt khu vực đó bằng chất khử trùng gia dụng trước khi bạn bắt đầu. Hầu hết các chất khử trùng thông thường và chất tẩy rửa gia dụng đều có hiệu quả cho việc này. Cũng có thể sử dụng hỗn hợp gồm 1 phần thuốc tẩy và 10 phần nước. Đổ dung dịch hỗn hợp một cách cẩn thận vào khu vực đó để tránh không làm khuấy động bất kỳ vi-rút nào đang có ở đó – không dùng bình xịt.

Lau sạch phân, vật liệu làm tổ và các chất thải khác bằng khăn giấy và bỏ vào túi rác bằng ni lông. Không quét hay hút bụi.

Bỏ tất cả các thứ vào hai lớp túi, cột chặt túi lại, và sau đó chôn, đốt hoặc đặt túi vào thùng rác, theo luật lệ địa phương.

Làm sạch sàn nhà, thảm, quần áo và ga trải giường, và khử trùng mặt bếp, tủ và ngăn kéo đã tiếp xúc với chuột.

Rửa găng tay cao su bằng chất khử trùng hoặc xà phòng và nước trước khi tháo ra. Rửa tay bằng xà phòng và nước sau khi tháo găng tay.

Trong quá trình dọn dẹp, hãy nhớ đeo khẩu trang có bộ lọc phù hợp, vừa khít, găng tay cao su và kính bảo hộ. Để biết thêm thông tin về các loại khẩu trang phù hợp, hãy liên lạc với đơn vị y tế công cộng hoặc nhân viên y tế môi trường ở địa phương.

Để biết thêm thông tin

Để biết thêm thông tin, hãy truy cập Chính quyền British Columbia: Loài gặm nhấm tại www2.gov.bc.ca/gov/content/environment/pesticides-pest-management/managing-pests/animals/rodents hoặc liên lạc với nhân viên y tế môi trường tại địa phương của bạn.

Để biết thêm về các chủ đề của HealthLinkBC File, hãy truy cập www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương bạn. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., hãy truy cập trang www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi số **8-1-1** (miễn phí). Đối với người khiếm thính và lạng tai, hãy gọi số **7-1-1**. Có các dịch vụ dịch thuật cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.